

ISSN: 2146-9598 Doi Prefix:10.22282

Gönen, M., Ceyhan, M.A., Çakır, Z., Zorba, E. & Coşkuntürk, O.S.(2022). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin rekreatif alan kullanımı ilişkili engel ve tercihleri, *The Online Journal of Recreation and Sports (TOJRAS)*, 11 (4), 59-76.

DOI: <https://doi.org/10.22282/ojrs.2022.109>

Makale Türü (ArticleType): Araştırma Makalesi / Research Article

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN REKREATİF ALANI KULLANIMLARINA İLİŞKİN ENGEL VE TERCİHLERİ

Mevlüt Gönen

Bayburt Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Bayburt, TÜRKİYE

mevlutgonen@bayburt.edu.tr

ORCID: 0000-0002-9622-7001

Mehmet Ali CEYHAN

Bayburt Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Bayburt, TÜRKİYE,

mehmetaliceyhan@bayburt.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6207-8135

Zekai ÇAKIR

Bayburt Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Bayburt, TÜRKİYE

zekaicakir@bayburt.edu.tr

ORCID: 0000-0002-7719-1031

Erdal ZORBA

Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara, TÜRKİYE

erdalzorba@hotmail.com

ORCID: 0000-0001-7861-8204

Osman Sati COŞKUNTÜRK

Ankara Üniversitesi, Ankara, TÜRKİYE,

coskunturk@ankara.edu.tr

ORCID: 0000 0001 8668 2628

Öz

Rekreasyon alanlarının kullanımı, kullanıcıların niteliğine ve taleplerine göre değişmektedir. Bu bakımdan gerek yeni rekreasyon alanlarının inşasında gerekse de mevcut alanların düzenlenmesi ve yenilenmesinde kullanıcıların taleplerinin ve kullanım engellerinin belirlenmesi gerekmektedir. Bu nedenle bu araştırmanın amacı Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin rekreasyon alanı kullanımlarına ilişkin katılım engelleri ve tercih etkenlerinin ortaya konmasıdır. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Örneklem seçiminde uygun örneklem yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Spor Bilimleri Fakültelerinde öğrenim gören, %59,64'ü (n=368) erkek ve %40,36'ı (n=249) kadın olmak üzere toplam 617 gömüllü öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada Gümüş ve Özgül, (2017) tarafından geliştirilen iki bölümünden oluşan 5'li likert yapıda olan "Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Ölçeği" (RAKE) ve "Rekreasyon Alanı Tercih Etkenleri Ölçeği" (RATE) kullanılmıştır. Elde edilen veriler, aritmetik ortalama, standart sapma, yüzde, t testi ve ANOVA testi kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analiz edilmesiyle elde edilen bulgulara göre, katılımcıların ölçek puan

ortalamalarında cinsiyet haftalık düzenli spor yapma ve bölüm değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Sonuç olarak öğrencilerin rekreatif etkinliklere katılım tercihlerinin sportif çeşitlilik, fiziki imkanlar, personelden kaynaklı etkenler olduğu, katılım engellerinin ise; zaman kısıtlılığı, güvenlik engelleri ve spor alanı engellerinin olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Rekreasyon, Katılım Engelleri, Tercih Etkenleri, Spor Bilimleri Fakültesi, Öğrenciler

OBSTACLES AND PREFERENCES OF SPORTS SCIENCES FACULTY STUDENTS REGARDING THE USE OF RECREATION AREA

Abstract

The use of recreation areas varies according to general characteristics and demands of the users. In this respect, it is necessary to determine the demands of the users and the usage barriers both in the construction of new recreation areas and in the arrangement and renewal of existing areas. For this reason, the aim of this research is to reveal the participation barriers and preference factors related to the use of recreation area by the students of the Faculty of Sports Sciences. Screening model was used in the research. Appropriate sampling method was used in sample selection. The study group of the research consists of 617 volunteer students, 59,64% (n=368) male and 40,36% (n=249) female, studying at the Faculty of Sports Sciences in the 2021-2022 academic year. In the research, the "Recreation Area Participation Barriers Scale" (RAKE) and the "Recreation Area Preference Factors Scale" (RATE), which is a 5-point likert structure consisting of two parts, developed by Gümüş and Özgül (2017). The obtained data were analyzed using arithmetic mean, standard deviation, percentage, t test and ANOVA test. According to the findings obtained by analyzing the data, a statistically significant difference was found in the scale mean scores of the participants according to the variables of gender, weekly regular sports and department. ($p<0.05$). As a result, the preferences of the students to participate in recreational activities are the factors caused by the sportive diversity, physical facilities and personnel, and the barriers to participation are; It has been determined that there are time constraints, security barriers and sports field barriers.

Key Words: Recreation, Participation Barriers, Preference Factors, Sports Science Faculty, Students

GİRİŞ

Kelime anlamı olarak, yenilenmek anlamına gelen rekreasyon kavramı, aynı zamanda, bireyin, serbest zamanlarında, fiziksel ve ruhsal sağlığını geliştirmeye yönelik, kendi gönlünde ve eğlenmek amaçlı yaptığı aktiviteler olarak ifade edilir. Rekreasyon kavramında öne çıkan iki unsurdan biri olan serbest zaman, insanların iş ve diğer zorunluluk ve sorumlulukları dışında kalan, özgürce istedikleri gibi geçirdikleri zaman dilimi olarak ifade edilir (Akyüz ve ark. 2018). Eğlence ise bireyi monotonluktan kurtaran hoşça ve neşeli zaman geçirmesini sağlayan süreç ve aktiviteler olarak tanımlanabilir. Böylelikle rekreasyonu kısaca, serbest zamanlarda yapılan eğlenceli aktiviteler olarak tanımlayabiliriz. İnsanlar, bu aktivitelere ustalık, neşe, kabul, başarı, özsayıgı ve keyif alma gibi çeşitli amaçlar ile katılım sağlamaktadır (Lakmali ve ark. 2021). Serbest zaman kavramı çalışmanın dışında kalan zaman olarak ifade edilir. Bu zaman diliminde yapılan etkinlikler bireyden bireye değişebilir (Çingöz ve ark, 2021).

Hayatta kalma mücadeleinin bir parçası olarak çalışma hayatı, günlük hayatın büyük bir bölümünü kaplamaktadır (Türkmen ve ark., 2013; Erbaş, 2020). Kapalı alanlarda masa başında yoğun çalışma mesailerini geçiren bireyler, hareketsiz yaşamın neden olduğu çeşitli sağlık sorunları ile karşı karşıya kalmaktadır. Bireyler, bu durumun olumsuz etkilerinden kurtulmak, iş hayatının stresinden uzaklaşmak, rutinin dışına çıkmak, fiziksel ve zihinsel olarak rahatlayabilmek için farklı ortamlarda farklı etkinlikler aramaya başlamışlardır. Bu durum rekreasyon

aktivitelerine katılımın ve rekreatif alanlarının kullanımının artmasını sağlamıştır (Gümüş ve Özgül, 2017). Rekreatif davranış üzerinde etkili en önemli faktör rekreatif alan kullanımı tercih ve engelleridir. Rekreatif engelleri, bireyin rekreatif faaliyetlere katılımı ve bu faaliyetlerden aldığı hizmeti azaltan tüm unsurlar olarak tanımlanabilir (Kızılıkoca ve Bozkır 2020). Bireylerin rekreatif alana katılım sonucunda elde ettikleri memnuniyet genel mutluluk düzeylerini artırmakta ve tekrar etkinliğe katılmalarını sağlamada etkili olmaktadır (Aydın, 2022). Bu bakımdan bireylerin rekreatif aktivitelerine katılımındaki tercihlerinin bilinmesi ve katılımalarını zorlaştıran engellerin ortadan kaldırılması rekreatif alana katılım davranışını ve sıklığını artırmada önemlidir (Jackson, 1983). İnsanları şehir hayatının monotonluğundan kurtarmak ve rekreatif ihtiyaçlarını karşılamak üzere, kent planlamacıları tarafından çeşitli rekreatif etkinliklerin yapılabileceği kapalı ve açık rekreatif alanları tasarlanmaktadır. Serbest zamana sahip bireyler, planlanan bu alanlarda çeşitli etkinliklere katılarak hem kendilerini fiziksel ve ruhsal bakımından yenileme hem de insanlarla kurdukları iletişim sayesinde sosyal olarak da gelişime imkanı bulmaktadır (Öktem, 2020).

Rekreatif aktiviteleri toplumun tüm kesimine hitap etse de içerisinde bulunduğu serbest zaman ve eğlence unsurları ile birlikte üniversite öğrencilerini daha fazla kapsamaktadır. Çalışma hayatına girmeden önceki son dönemde bulunan üniversite öğrencileri belki de ileriki dönemlerde sahip olamayacakları kadar serbest zamana üniversite eğitimi boyunca sahip olabilmektedirler. Bu bakımdan çoğu üniversite öğrencilere birçok rekreatif faaliyeti gerçekleştirebilecekleri alanlar ve imkanlar sağlamaktadır. Rekreatif etkinlikleri kapsamında en yoğun faaliyetler spor ve sportif etkinliklerden oluşmaktadır. Sportif rekreatif etkinlikleri, öğrencilerin bir yandan fiziksel olarak zinde ve sağlıklı olmalarını sağlarken bir yandan da sosyo kültürel gelişimlerine katkıda bulunmakta ayrıca rahatlaşmış bir zihinle derslerine daha kolay adapte olabilmelerini sağlamaktadır.

Araştırmmanın Amacı ve Önemi

Rekreatif alanlarının kullanımına yönelik tercih ve engeller bu alanların kullanım düzeylerini etkileyen belirleyicilerdir. Sporla iç içe olan spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin rekreatif etkinliklerine daha fazla katılımaları muhtemeldir. Bu bakımdan, spor bilimleri fakültesi öğrencilerin rekreatif alana kullanımına ilişkin engel ve tercihlerinin bilinmesi bu alanlarda gerçekleştirilecek olan rekreatif faaliyetlerinin çeşitliliğinin artırılması ve kalitesinin yükseltilmesi konusunda bir gösterge olacaktır. Ayrıca rekreatif alana katılımında tercih ve engellerin bilinmesi rekreatif alana yapılacak diğer çalışmalarla da yardımcı olacak ve böyleselikle literatüre de katkı sağlaması bakımından önemli arz edecektir. Bu bakımdan bu çalışmanın amacı spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin, rekreatif alana kullanımına ilişkin engel ve tercihlerini incelemektir.

Rekreatif alanlarının en uygun düzeyde kullanımının sağlanabilmesi için insanları bu alanlara çeken ve/veya onları engelleyen nedenlerin incelenmesi ve çıkan sonuçlar neticesinde hareket edilmesi gerekmektedir. Rekreatif alanlarının kullanımını, kullanıcıların niteliğine ve taleplerine göre değiştirmektedir. Bu bakımdan gerek yeni rekreatif alanlarının inşasında gerekse de mevcut alanların düzenlenmesi ve yenilenmesinde kullanıcıların taleplerinin ve kullanım engellerinin belirlenmesi gerekmektedir. Bu nedenle bu araştırmmanın amacı Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin rekreatif alana kullanımına ilişkin katılım engelleri ve tercih etkenlerinin incelenmesidir.

YÖNTEM

Araştırmamanın Modeli

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin rekreatif alanları tercih etkenleri ve katılım engellerinin bazı değişkenler açısından incelemeyi amaçlayan bu çalışma ilişkisel tarama modeline dayalı betimsel bir çalışmardır. İlişkisel araştırma modeli iki veya daha fazla değişkenin birlikte değişim gösterip göstermediğini ve bu değişimin ne derecede olduğunu saptamayı amaçlayan çalışmalardır (Büyüköztürk ve ark., 2012; Tavşancıl, 2018).

Çalışma Grubu

Bu araştırmada Rekreasyon alanı kullanımına ilişkin katılım engelleri ve tercih etkenleri amaçlandığı bu araştırmamanın çalışma grubu; Bartın Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Celal Bayar Üniversitesi ve Bayburt Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi bölümlerinde eğitim öğretim gören öğrencilerden oluşmaktadır. 617 katılımcının 368'i erkek ve 249'u ise kadındır. Çalışmanın gerçekleştirilebilmesi için, Bayburt Üniversitesi Rektörlüğü Etik Kurul Başkanlığı'ndan 23.06.2022 tarihli, 2022/163 karar sayılı yazısı ile etik kurulu onayı alınmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmamanın verileri yüz yüze, imkân olmayan durumlarda ise Google Form vs. dijital platformlar aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilere araştırmamanın içeriği ve elde edilecek verilerin, sadece araştırma amacı ile kullanılacak olup bilgilerin üçüncü şahıslarla paylaşılmayacağı konusunda bilgi ilettilmiştir. Veri toplama araçları olarak Gümüş ve Özgül, (2017) tarafından geliştirilen iki bölümden oluşan rekreasyon alanı kullanımına ilişkin katılım engelleri ve tercih etkenleri ölçüği kullanılmıştır. İlk bölümde bireylerin, rekreasyon alanlarını tercih etmelerinde etkili olan unsurları inceleyen, "Rekreasyon Alanı Tercih Etkenleri Ölçeği" (RATE) kullanılmıştır. RATE sportif çeşitlilik, personel, konum, fiziki imkânlar ve aktivite olmak üzere 5 alt boyut ve toplam 24 maddeden oluşmakta ve 5'li derecelidir (1: Hiç Önemli Değil, 2: Önemsiz, 3: Fark etmez, 4: Önemli, 5: Çok Önemli). İkinci bölümde ise bireylerin, rekreasyon alanlarına katılım engel durumunu inceleyen "Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Ölçeği" (RAKE) kullanılmıştır. RAKE güvenlik engeli, bireysel engel, spor alanı engeli, zaman engeli ve arkadaş engeli olmak üzere toplam 5 alt boyut ve 17 maddeden oluşmaktadır. RAKE 5'li derecelendirme türünde bir ölçektir (1: Kesinlikle Katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Tamamen Katılıyorum). Ölçeklerde ters madde bulunmamaktadır.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmaya katılan bireylerin bazı özelliklerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan "KİŞİSEL BİLGİ FORMU" kullanılmıştır. ,

Verilerin Analizi

Verilerin analizi için SPSS 26 istatistiksel paket program kullanılmıştır. Analiz işleminde ilk olarak yüzde, ortalama ve standart sapma gibi tanımlayıcı analizler yapılmıştır. Daha sonra kullanılacak analiz tekniklerinin tercih edileceğinin belirlenmesi amacıyla verilerin normalilik şartını sağlayıp sağlamadığını test etmek için çarpıklık, basıklık ile aritmetik ortalama değerlerine bakılmıştır.

Verilerin Normalliği

Tablo 1. Katılımcılara Uygulanan Rekreasyon Alanı Tercih Etkenleri Ölçeği (RATE) ve Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Ölçeği (RAKE) Alt Boyut Puanlarının Basıklık Ve Çarpıklık Değerleri

	N	Mean	Median	Min.	Max.	Skewness	Std.Error	Kurtosis	Std.Error
RATE									
Sportif Çeşitlilik	617	3,22	3,25	1,00	5,00	-.079	.098	-1,038	1,96
Personel	617	3,43	3,50	1,00	5,00	-.270	.098	-.897	1,96
Konum	617	3,54	3,66	1,00	5,00	-.371	.098	-.655	1,96
Fiziki İmkânlar	617	3,51	3,62	1,13	5,00	-.361	.098	-.091	1,96
Aktivite	617	3,46	3,60	1,00	5,00	-.348	.098	-.746	1,96
RAKE									
Güvenlik Engeli	617	3,55	3,75	1,00	5,00	-.428	.098	-.688	1,96
Bireysel Engel	617	3,34	3,50	1,00	5,00	-.533	.098	-.486	1,96
Spor Alanı Engeli	617	3,51	3,75	1,00	5,00	-.450	.098	-.732	1,96
Zaman Engeli	617	2,93	3,00	1,00	4,75	-.254	.098	-.005	1,96
Arkadaş Engeli	617	3,48	3,66	1,00	5,00	-.332	.098	-.901	1,96

Tablo 1'de RATE ve **RAKE** ölçek puanlarına ait ortalamalar ve ölçeklerin alt boyutlarının aritmetik ortalamaları, medyan, minimum, maksimum değerleri çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmıştır. **RATE** ölçek alt boyutlarından “**Sportif Çeşitlilik**” Skewness -.079 ve Kurtosis -1.038, “**Personel**” Skewness -.270 ve Kurtosis -.897, “**Konum**” Skewness -.371 ve Kurtosis -.655, “**Fiziki İmkânlar**” Skewness -.361 ve Kurtosis -.091, “**Aktivite**” Skewness -.348 ve Kurtosis -.746, -olduğu tespit edilmiştir. **RAKE** ölçek alt boyutlarından “**Güvenlik Engeli**” Skewness -.428 ve Kurtosis -.688, “**Bireysel Engel**” Skewness -.533 ve Kurtosis -.486, “**Spor Alanı Engeli**” Skewness -.450 ve Kurtosis -.732, “**Zaman Engeli**” Skewness -.254 ve Kurtosis -.005, “**Arkadaş**” Engeli Skewness -.332 ve Kurtosis -.901, -olduğu tespit edilmiştir. Bulgulanan değerler literatürde kabul edilen sınırlar içerisinde (-2.0 ile +2.0; -1.5 ile +1.5; -1 ile +1) yer almaktadır(George & Mallery, 2010; Tabachnik & Fidell, 2012; Büyüköztürk, 2012). Bu araştırmada elde edilen verilerin analiz sonuçlarına göre normal dağılım göstermesinden dolayı parametrik testlerden faydalanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 2'de Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerine uygulanan RATE ve RAKE ölçüğünden elde edilen araştırma bulguları, çeşitli değişkenler açısından ele alınmıştır. Tablo 2'de araştırmaya katılan öğrencilerin demografik bilgilerine ait frekans ve yüzde oranlarına yer verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Değişkenler	Gruplar	f	%
Cinsiyet	Erkek	368	59,64
	Kadın	249	40,36
	Toplam	617	100
Bölüm	Rekreasyon	119	19,29
	Spor Yöneticiliği	160	25,93
	Antrenörlük Eğitimi	150	24,31
	Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi	188	30,47
Toplam		617	100
Haftalık Düzenli Spor	Evet	320	51,86
	Hayır	297	48,14
Toplam		617	100

Tablo 2'de araştırmaya katılan Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilere ait demografik bilgilere yer verilmiştir. Araştırmaya erkek (n=368, %59,64), kadın (n=249, %40,36) olmak üzere toplam 617 gönüllü kişi katılmıştır. Katılımcıların okudukları bölüm değişkenine göre, 119'u(%19,29) Rekreasyon, 160'ı(%25,93) Spor Yöneticiliği, 150'ı(%24,31) Antrenörlük Eğitimi ve 188'i(%30,47) Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi bölümünde öğrenim görmektedir. Düzenli spor yapma değişkenine göre katılımcıların 320'i(%51,86) Haftalık düzenli spor yapan, 297'si(%48,14) düzenli spor yapmayanlardan oluşmaktadır.

Tablo 3. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Rekreasyon Alanı Tercih Etkenleri (RATE) Ölçek maddelerine göre Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları Sonuçları

Alt Boyut	Madde No	Hiç Önemli Değil		Önemsiz		Fark etmez		Önemli		Çok Önemli		n
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Sportif Çeşitlilik	1	85	13,78	135	21,88	121	19,61	129	20,91	147	23,82	617 100,00
	2	89	14,42	137	22,20	138	22,37	130	21,07	123	19,94	617 100,00
	3	106	17,18	117	18,96	129	20,91	128	20,75	137	22,20	617 100,00
	4	81	13,13	98	15,88	105	17,02	142	23,01	191	30,96	617 100,00
Personel	5	62	10,05	114	18,48	112	18,15	145	23,50	184	29,82	617 100,00
	6	62	10,05	131	21,23	114	18,48	160	25,93	150	24,31	617 100,00
	7	53	8,59	134	21,72	135	21,88	137	22,20	158	25,61	617 100,00
	8	63	10,21	81	13,13	112	18,15	154	24,96	207	33,55	617 100,00
Konum	12	49	7,94	86	13,94	126	20,42	165	26,74	191	30,96	617 100,00
	13	60	9,72	99	16,05	121	19,61	144	23,34	193	31,28	617 100,00
	14	55	8,91	98	15,88	130	21,07	149	24,15	185	29,98	617 100,00
	10	51	8,27	84	13,61	126	20,42	150	24,31	206	33,39	617 100,00
Fiziki İmkânlar	15	61	9,89	115	18,64	121	19,61	156	25,28	164	26,58	617 100,00
	16	52	8,43	92	14,91	163	26,42	136	22,04	174	28,20	617 100,00
	18	55	8,91	113	18,31	113	18,31	157	25,45	179	29,01	617 100,00
	19	59	9,56	111	17,99	133	21,56	161	26,09	153	24,80	617 100,00
Aktivite	20	61	9,89	94	15,24	133	21,56	142	23,01	187	30,31	617 100,00
	21	59	9,56	72	11,67	116	18,80	148	23,99	222	35,98	617 100,00
	22	49	7,94	74	11,99	118	19,12	165	26,74	211	34,20	617 100,00
	23	49	7,94	72	11,67	129	20,91	169	27,39	198	32,09	617 100,00
	24	50	8,10	75	12,16	111	17,99	177	28,69	204	33,06	617 100,00
	25	52	8,43	76	12,32	119	19,29	169	27,39	201	32,58	617 100,00
	26	54	8,75	71	11,51	113	18,31	179	29,01	200	32,41	617 100,00
	27	71	11,51	135	21,88	145	23,50	115	18,64	151	24,47	617 100,00
	28	71	11,51	104	16,86	130	21,07	149	24,15	163	26,42	617 100,00
	29	55	8,91	119	19,29	152	24,64	161	26,09	130	21,07	617 100,00
	30	73	11,83	119	19,29	150	24,31	142	23,01	133	21,56	617 100,00
	31	65	10,53	80	12,97	112	18,15	157	25,45	203	32,90	617 100,00
	32	62	10,05	70	11,35	123	19,94	152	24,64	210	34,04	617 100,00
	33	58	9,40	90	14,59	122	19,77	164	26,58	183	29,66	617 100,00

Tablo 3 incelendiğinde "SPORTİF ÇEŞİTLİLİK" Alt Boyutunda; "S1. Yürüyüş yollarının olması." ifadesine %13,78 Hiç Önemli Değil, %21,88 Önemsiz, %19,61 Fark etmez, %20,91 Önemli, %23,82 Çok Önemli, görüşünü

belirtmişlerdir. "**S2. Bisiklet yolunun bulunması.**" ifadesine %14,42 Hiç Önemli Değil, %22,2 Ötemsiz, %22,37Fark etmez, %21,07Önemli, %19,94 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S3. Paten, kay kay yolunun bulunması.**" ifadesine %17,18 Hiç Önemli Değil, %18,96 Ötemsiz, %20,91Fark etmez, %20,75Önemli, %22,2 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S4. Farklı spor dallarını yapmaya imkân sağlama.**" ifadesine %13,13 Hiç Önemli Değil, %15,88 Ötemsiz, %17,02 Fark etmez, %23,01Önemli, %30,96 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir.

"**PERSONEL**" Alt Boyutunda; "**S5. Spor yaptıracak eğitmenlerin olması.**" ifadesine %10,05 Hiç Önemli Değil, %18,48 Ötemsiz, %18,15 Fark etmez, %23,5 Önemli, %29,82 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S6. Yeterli sayıda temizlik personelinin bulunması.**" ifadesine %10,05 Hiç Önemli Değil, %21,23 Ötemsiz, %18,48Fark etmez, %25,93Önemli, %24,31 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S7. Alanda danışabilecek personelin bulunması.**" ifadesine %8,59 Hiç Önemli Değil, %21,72 Ötemsiz, %21,88Fark etmez, %22,2Önemli, %25,61 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S8. Yeterli sayıda güvenlik personelinin bulunması.**" ifadesine %10,21 Hiç Önemli Değil, %13,13 Ötemsiz, %18,15Fark etmez, %24,96Önemli, %33,55 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir.

"**KONUM**" Alt Boyutunda; "**S12. Şehir merkezine yakın olması.**" ifadesine %7,94 Hiç Önemli Değil, %13,94 Ötemsiz, %20,42Fark etmez, %26,74Önemli, %30,96 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S13. Eve yakın olması.**" ifadesine %9,72 Hiç Önemli Değil, %16,05 Ötemsiz, %19,61 Fark etmez, %23,34Önemli, %31,28 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S14. Toplu taşıma araçları ile ulaşılabilir olması.**" ifadesine %8,91 Hiç Önemli Değil, %15,88 Ötemsiz, %21,07 Fark etmez, %24,15 Önemli, %29,98 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir.

"**FİZİKİ İMKANLAR**" Alt Boyutunda; "**S10. Doğal/yapay su alanlarının çeşitliliği.**" ifadesine %8,27 Hiç Önemli Değil, %13,61 Ötemsiz, %20,42 Fark etmez, %24,31 Önemli, %33,39 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S15. Çocuk oyun alanlarının çeşitliliği.**" ifadesine %9,89 Hiç Önemli Değil, %18,64 Ötemsiz, %19,61 Fark etmez, %25,28Önemli, %26,58 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S16. Ailece oturulabilecek bankların bulunması.**" ifadesine %8,43 Hiç Önemli Değil, %14,91 Ötemsiz, %26,42Fark etmez, %22,04Önemli, %28,2 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S18. Beslenme ihtiyaçlarını karşılayabilecek mekânların olması.**" ifadesine %8,91 Hiç Önemli Değil, %18,31 Ötemsiz, %18,31 Fark etmez, %25,45 Önemli, %29,01 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S19. İçme suyunun bulunması.**" ifadesine %9,56 Hiç Önemli Değil, %17,99 Ötemsiz, %21,56Fark etmez, %26,09 Önemli, %24,8 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S20. Bilgilendirici levhaların olması.**" ifadesine %9,89 Hiç Önemli Değil, %15,24 Ötemsiz, %21,56 Fark etmez, %23,01 Önemli, %30,31 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S21. Ortak kullanım alanlarının temiz olması.**" ifadesine %9,56 Hiç Önemli Değil, %11,67 Ötemsiz, %18,8 Fark etmez, %23,99 Önemli, %35,98 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S22. Kiralanabilecek ekipmanların olması (bisiklet, paten vs).**" ifadesine %7,94 Hiç Önemli Değil, %11,99 Ötemsiz, %19,12Fark etmez, %26,74 Önemli, %34,2 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S23. Piknik yapmaya imkan sağlama.**" ifadesine %7,94 Hiç Önemli Değil, %11,67 Ötemsiz, %20,91 Fark etmez, %27,39Önemli, %32,09 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S24. Yeşil alanların sürekli bakımlı ve temiz olması.**" ifadesine %8,1 Hiç Önemli Değil, %12,16 Ötemsiz, %17,99 Fark etmez, %28,69 Önemli, %33,06 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S25. Yeşil alanların çok ve çeşitli olması.**" ifadesine %8,43 Hiç Önemli Değil, %12,32 Ötemsiz, %19,29 Fark etmez, %27,39Önemli, %32,58 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S26. Yılın her döneminde kullanılabilir olması.**" ifadesine %8,75 Hiç Önemli Değil, %11,51 Ötemsiz, %18,31 Fark etmez, %29,01 Önemli,

%32,41 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S27. Alan içi peyzaj mimarisi benim için önemlidir.**" ifadesine %11,51 Hiç Önemli Değil, %21,88 Önemsiz, %23,5Fark etmez, %18,64Önemli, %24,47 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S28. Bitki çeşitliliğinin çok olması.**" ifadesine %11,51 Hiç Önemli Değil, %16,86 Önemsiz, %21,07Fark etmez, %24,15Önemli, %26,42 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir.

"AKTİVİTE" Alt Boyutunda; "S29. Alanda sürekli sosyo kültürel etkinliklerin bulunması." ifadesine %8,91 Hiç Önemli Değil, %19,29 Önemsiz, %24,64Fark etmez, %26,09Önemli, %21,07 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S30. Alanda sürekli sportif organizasyonların bulunması.**" ifadesine %11,83 Hiç Önemli Değil, %19,29 Önemsiz, %24,31Fark etmez, %23,01Önemli, %21,56 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S31. Rekreasyon alanlarının sosyalleşmek için yeterince kalabalık olması.**" ifadesine %10,53 Hiç Önemli Değil, %12,97 Önemsiz, %18,15Fark etmez, %25,45Önemli, %32,9 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S32. Çocuklar için eğlenceli etkinlikler yapılması.**" ifadesine %10,05 Hiç Önemli Değil, %11,35 Önemsiz, %19,94Fark etmez, %24,64Önemli, %34,04 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir. "**S33. Alanda söyleşi, kongre, sempozyum vb etkinliklerin yapılması.**" ifadesine %9,4 Hiç Önemli Değil, %14,59 Önemsiz, %19,77Fark etmez, %26,58Önemli, %29,66 Çok Önemli, görüşünü belirtmişlerdir.

Tablo 4. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri (**RAKE**) Ölçek Maddelerine Göre Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları Sonuçları

Alt Boyut	Madde No	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		n
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
Güvenlik Engel	1	65	10,53	105	17,02	125	20,26	146	23,66	176	28,53	617 100,00
	2	50	8,10	116	18,80	146	23,66	157	25,45	148	23,99	617 100,00
	3	64	10,37	111	17,99	148	23,99	141	22,85	153	24,80	617 100,00
	4	54	8,75	72	11,67	113	18,31	157	25,45	221	35,82	617 100,00
	5	48	7,78	63	10,21	121	19,61	155	25,12	230	37,28	617 100,00
	6	39	6,32	84	13,61	124	20,10	167	27,07	203	32,90	617 100,00
	7	43	6,97	77	12,48	115	18,64	162	26,26	220	35,66	617 100,00
	8	50	8,10	73	11,83	120	19,45	155	25,12	219	35,49	617 100,00
Zaman Engel	9	61	9,89	89	14,42	128	20,75	147	23,82	192	31,12	617 100,00
	10	50	8,10	81	13,13	148	23,99	145	23,50	193	31,28	617 100,00
	11	110	17,83	330	53,48	110	17,83	56	9,08	11	1,78	617 100,00
Arkadaş Engel	12	120	19,45	251	40,68	109	17,67	75	12,16	62	10,05	617 100,00
	13	184	29,82	271	43,92	93	15,07	57	9,24	12	1,94	617 100,00
	14	216	35,01	200	32,41	74	11,99	82	13,29	45	7,29	617 100,00
Spor Alan Engel	15	142	23,01	210	34,04	119	19,29	105	17,02	41	6,65	617 100,00
	17	49	7,94	119	19,29	142	23,01	163	26,42	144	23,34	617 100,00
	18	67	10,86	108	17,50	143	23,18	146	23,66	153	24,80	617 100,00
Bireysel Engel	19	55	8,91	73	11,83	111	17,99	157	25,45	221	35,82	617 100,00
	20	50	8,10	61	9,89	118	19,12	157	25,45	231	37,44	617 100,00
	22	42	6,81	76	12,32	112	18,15	162	26,26	225	36,47	617 100,00
	23	52	8,43	77	12,48	119	19,29	152	24,64	217	35,17	617 100,00
	24	63	10,21	84	13,61	128	20,75	147	23,82	195	31,60	617 100,00
	25	56	9,08	75	12,16	139	22,53	153	24,80	194	31,44	617 100,00
	26	110	17,83	326	52,84	96	15,56	49	7,94	36	5,83	617 100,00
	27	42	6,81	79	12,80	119	19,29	170	27,55	207	33,55	617 100,00

Tablo 4 incelendiğinde "**GÜVENLİK ENGELİ** Alt Boyutunda; "**S1.Suça meyilli kişilerin buraya gelmesi.**" ifadesine

%10,53 Hiç Katılmıyorum, %17,02 Katılmıyorum, %20,26 Kısmen Katılıyorum, %23,66 Katılıyorum, %28,53 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S2.Alkol tüketenlerin bulunması."** ifadesine %8,10 Hiç Katılmıyorum, %18,80 Katılmıyorum, %23,66 Kısmen Katılıyorum, %25,45 Katılıyorum, %23,99 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S3.Madde bağımlılarının bulunması."** ifadesine %10,37 Hiç Katılmıyorum, %17,99 Katılmıyorum, %23,99 Kısmen Katılıyorum, %22,85 Katılıyorum, %24,80 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S4.Evsizlerin bulunması."** ifadesine %8,75 Hiç Katılmıyorum, %11,67 Katılmıyorum, %18,31 Kısmen Katılıyorum, %25,45 Katılıyorum, %35,82 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S5.Soyulma korkusu."** ifadesine %7,78 Hiç Katılmıyorum, %10,21 Katılmıyorum, %19,6 Kısmen Katılıyorum, %25,12 Katılıyorum, %37,28 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S6.Fiziksel saldırı korkusu."** ifadesine %6,32 Hiç Katılmıyorum, %13,61 Katılmıyorum, %20,10 Kısmen Katılıyorum, %27,07 Katılıyorum, %32,90 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S7.Cinsel saldırı korkusu."** ifadesine %6,97 Hiç Katılmıyorum, %12,48 Katılmıyorum, %18,64 Kısmen Katılıyorum, %26,26 Katılıyorum, %35,66 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S8.Sakatlanmaktan korkmak."** ifadesine %8,10 Hiç Katılmıyorum, %11,83 Katılmıyorum, %19,45 Kısmen Katılıyorum, %25,12 Katılıyorum, %35,49 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir.

"ZAMAN ENGELİ" Alt Boyutunda; **"S9.Program zamanlarının uygun olmaması."** ifadesine %9,89 Hiç Katılmıyorum, %14,42 Katılmıyorum, %20,75 Kısmen Katılıyorum, %23,82 Katılıyorum, %31,12 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S10.Boş zaman yetersizliği."** ifadesine %8,10 Hiç Katılmıyorum, %13,13 Katılmıyorum, %23,99 Kısmen Katılıyorum, %23,50 Katılıyorum, %31,28 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S11.Yoğun çalışma saatleri."** ifadesine %17,83 Hiç Katılmıyorum, %53,48 Katılmıyorum, %17,83 Kısmen Katılıyorum, %9,08 Katılıyorum, %1,78 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S12.Boş zaman saatlerinin uygun olmaması."** ifadesine %19,45 Hiç Katılmıyorum, %40,68 Katılmıyorum, %17,67 Kısmen Katılıyorum, %12,16 Katılıyorum, %10,05 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir.

"ARKADAŞ ENGELİ" Alt Boyutunda; **"S13.Arkadaşlarımın bu tür etkinliklere katılmaktan hoşlanmaması."** ifadesine %29,82 Hiç Katılmıyorum, %43,92 Katılmıyorum, %15,07 Kısmen Katılıyorum, %9,24 Katılıyorum, %1,94 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S14.Beraber gelecek kimseyin olmaması."** ifadesine %35,01 Hiç Katılmıyorum, %32,41 Katılmıyorum, %11,99 Kısmen Katılıyorum, %13,29 Katılıyorum, %7,29 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S15.Arkadaşlarımın zamanının olmaması."** ifadesine %23,01 Hiç Katılmıyorum, %34,04 Katılmıyorum, %19,29 Kısmen Katılıyorum, %17,02 Katılıyorum, %6,65 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir.

"SPOR ALANI ENGELİ" Alt Boyutunda; **"S17.Alanın istedigim faaliyetleri sunmaması."** ifadesine %7,94 Hiç Katılmıyorum, %19,29 Katılmıyorum, %23,01 Kısmen Katılıyorum, %26,42 Katılıyorum, %23,34 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S18.Spor aletlerinin bakımsız olması."** ifadesine %10,86 Hiç Katılmıyorum, %17,50 Katılmıyorum, %23,18 Kısmen Katılıyorum, %23,66 Katılıyorum, %24,80 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S19.Istedigim spor aletlerinin olmaması."** ifadesine %8,91 Hiç Katılmıyorum, %11,83 Katılmıyorum, %17,99 Kısmen Katılıyorum, %25,45 Katılıyorum, %35,82 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S20.Spor aletlerinin yetersiz olması."** ifadesine %8,10 Hiç Katılmıyorum,

%9,89 Katılmıyorum, %19,12 Kısmen Katılıyorum, %25,45 Katılıyorum, %37,44 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir.

"BİREYSEL ENGEL" Alt Boyutunda; "S22.Otoparkların yetersiz olması." ifadesine %6,81 Hiç Katılmıyorum, %12,32 Katılmıyorum, %18,15 Kısmen Katılıyorum, %26,26 Katılıyorum, %36,47 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S23.Rekreasyon alanlarıyla çok ilgili olmamak."** ifadesine %8,43 Hiç Katılmıyorum, %12,48 Katılmıyorum, %19,29 Kısmen Katılıyorum, %24,64 Katılıyorum, %35,17 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S24.Ailevi yükümlülükler."** ifadesine %10,21 Hiç Katılmıyorum, %13,61 Katılmıyorum, %20,75 Kısmen Katılıyorum, %23,82 Katılıyorum, %31,60 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S25.Maddi yetersizlik."** ifadesine %9,08 Hiç Katılmıyorum, %12,16 Katılmıyorum, %22,53 Kısmen Katılıyorum, %24,80 Katılıyorum, %31,44 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S26.Alışılmış günlük programı bozmak istememek."** ifadesine %17,83 Hiç Katılmıyorum, %52,84 Katılmıyorum, %15,56 Kısmen Katılıyorum, %7,94 Katılıyorum, %5,83 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir. **"S27.Dermansızlık/enerjisizlik."** ifadesine %6,81 Hiç Katılmıyorum, %12,80 Katılmıyorum, %19,29 Kısmen Katılıyorum, %27,55 Katılıyorum, %33,55 Tamamen Katılıyorum, görüşünü belirtmişlerdir.

Tablo 5. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Rekreasyon Alanı Tercih Etkenleri Ölçeği (**RATE**) ve Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Ölçek (**RAKE**) Alt Boyut Puanlarının Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bağımsız Grup T Testi Analiz Sonuçları

Ölçek	Alt Boyutlar	Gruplar	N	X	Ss	t testi		
						t	Sd	P
RATE	Sportif Çeşitlilik	Erkek	368	3,31	1,065	-,164	534,445	.870
		Kadın	249	3,93	0,996			
	Personel	Erkek	368	3,25	0,952	-1,284	518,365	.203
		Kadın	249	3,48	0,987			
	Konum	Erkek	368	3,38	1,119	-1,881	552,386	.050*
		Kadın	249	3,72	1,142			
	Fiziki İmkânlar	Erkek	368	2,80	0,752	-2,773	496,540	.007*
		Kadın	249	3,14	0,749			
	Aktivite	Erkek	368	3,43	1,163	-3,093	519,224	.002*
		Kadın	249	3,55	1,178			
RAKE	Güvenlik Engeli	Erkek	368	3,22	1,181	-7,350	555,589	.000*
		Kadın	249	3,23	1,172			
	Bireysel Engel	Erkek	368	3,39	1,116	-2,888	518,553	.004*
		Kadın	249	3,51	1,157			
	Spor Alanı Engeli	Erkek	368	3,48	1,107	-3,663	524,410	.000*
		Kadın	249	3,64	1,045			
	Zaman Engeli	Erkek	368	3,45	0,655	-5,507	533,098	.000*
		Kadın	249	3,61	0,720			
	Arkadaş Engeli	Erkek	368	3,35	1,078	-1,263	527,002	.207
		Kadın	249	3,63	1,115			

* p<0,05

Tablo 5 incelendiğinde katılımcıların cinsiyet değişkenine göre Rekreasyon Alanı Tercih Etkenleri Ölçeği (**RATE**) **"Sportif Çeşitlilik"** ($t[534,445] = -,164$; $p>.05$) ve **"Personel"** ($t[518,365] = -1,284$; $p>.05$) alt boyut puanlarında ve Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Ölçeği (**RAKE**) **"Arkadaş Engeli"** ($t[527,002] = -1,263$; $p>.05$) alt boyut puanlarında erkekler ve kadınlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı ($t[518,365] = -1,284$;

$p>.05$), ancak, "**RATE**" ölçek genel ortalaması ($t[502,461] = -3,868$; $p<.05$), "**Konum**" ($t[552,386] = -1,881$; $p<.05$), "**Fiziki İmkânlar**" ($t[496,540] = -2,773$; $p<.05$), "**Aktivite**" ($t[519,224] = -3,093$; $p<.05$), "**RAKE**" ölçek genel ortalaması ($t[620] = -7,528$; $p<.05$), "**Güvenlik Engeli**" ($t[555,589] = -7,350$; $p<.05$), "**Bireysel Engel**" ($t[518,553] = -2,888$; $p<.05$), "**Spor Alanı Engeli**" ($t[524,410] = -3,663$; $p<.05$), "**Zaman Engeli**" ($t[533,098] = -5,507$; $p<.05$), alt boyutlarında istatistiksel olarak kadınlar lehine anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Tablo 6 Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Rekreasyon Alanı Tercih Etkenleri Ölçeği (**RATE**) ve Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Ölçek (**RAKE**) Puanlarının Haftalık Düzenli Spor Yapma Değişkenine İlişkin Bağımsız Grup T Testi Analiz Sonuçları

Ölçek	Alt Boyutlar	Gruplar	N	X	Ss	t testi		
						t	Sd	P
RATE	Sportif Çeşitlilik	Evet	320	3,41	1,067	0,707	607,460	.592
		Hayır	297	3,72	1,076			
	Personel	Evet	320	3,34	1,011	2,103	618,819	.036*
		Hayır	297	3,34	0,929			
	Konum	Evet	320	3,50	1,190	1,003	616,345	.316
		Hayır	297	3,53	1,084			
	Fiziki İmkânlar	Evet	320	2,84	0,749	2,409	619,120	.016*
		Hayır	297	3,04	0,777			
	Aktivite	Evet	320	3,53	1,200	1,601	619,868	.110
		Hayır	297	3,43	1,134			
RAKE	Güvenlik Engeli	Evet	320	3,26	1,147	-3,59	613,925	.000*
		Hayır	297	3,19	1,210			
	Bireysel Engel	Evet	320	3,53	1,155	-.057	619,982	.955
		Hayır	297	3,34	1,102			
	Spor Alanı Engeli	Evet	320	3,59	1,092	-.298	619,996	.767
		Hayır	297	3,50	1,077			
	Zaman Engeli	Evet	320	3,58	0,700	-3,27	610,233	.001*
		Hayır	297	3,45	0,664			
	Arkadaş Engeli	Evet	320	3,53	1,152	1,105	619,324	.270
		Hayır	297	3,39	1,038			

* $p<0,05$

Tablo 6 incelendiğinde katılımcıların haftalık düzenli spor yapma değişkenine göre Rekreasyon Alanı Tercih Etkenleri Ölçeği (**RATE**) alt boyutlarından "**Sportif Çeşitlilik**" ($t[607,460] = .707$; $p>.05$), "**Konum**" ($t[616,345] = 1,003$; $p>.05$), "**Aktivite**" ($t[619,868] = 2,409$; $p>.05$) alt boyut puanlarında ve Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Ölçeği (**RAKE**) "**Bireysel Engel**" ($t[619,982] = -.057$; $p>.05$), "**Spor Alanı Engeli**" ($t[619,996] = -.298$; $p>.05$), "**Arkadaş Engeli**" ($t[619,324] = 1,105$; $p>.05$) alt boyut puanlarında haftalık düzenli spor yapanlar ile yapmayanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı ($t[518,365] = -1,284$; $p>.05$), ancak, "**RATE**" ölçek alt boyutlarından "**Personel**" ($t[618,819] = 2,103$; $p<.05$), "**Fiziki İmkânlar**" ($t[619,120] = 2,409$; $p<.05$), "**RAKE**" ölçek genel ortalaması ($t[593,359] = -2,677$; $p<.05$), "**Güvenlik Engeli**" ($t[613,925] = -3,594$; $p<.05$), "**Zaman Engeli**" ($t[610,233] = -3,274$; $p<.05$), alt boyutlarında istatistiksel olarak haftalık düzenli spor yapanlar lehine anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Tablo 7. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Rekreasyon Alanı Tercih Etkenleri Ölçeği (**RATE**) Puanlarının Bölüm Değişkenine Göre Anova Testi Analizi Sonuçları

Alt Boyut	BÖLÜMLER	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	P	Anlamlı Fark
Sportif Çeşitlilik	Rekreasyon ^(a)	119	3,30	1,129	Betwen G.	13,681	3	4,560			
	Spor Yöneticiliği ^(b)	160	3,35	1,170	Within G.	846,381	618	1,370			
	Antrenörlük Eğitimi ^(c)	150	3,30	1,184	Toplam	860,062	621		3,330	.019*	a-d; b-d;
	Beden Eğitimi ve Spor ^(d)	188	3,00	1,185							
	Toplam	617	3,22	1,177							
Personel	Rekreasyon ^(a)	119	3,39	1,166	Betwen G.	5,943	3	1,981			
	Spor Yöneticiliği ^(b)	160	3,49	1,090	Within G.	791,171	618	1,280			
	Antrenörlük Eğitimi ^(c)	150	3,57	1,202	Toplam	797,114	621		1,547	.201	-
	Beden Eğitimi ve Spor ^(d)	188	3,32	1,083							
	Toplam	617	3,44	1,133							
Konum	Rekreasyon ^(a)	119	3,59	1,047	Betwen G.	4,337	3	1,446			
	Spor Yöneticiliği ^(b)	160	3,50	1,067	Within G.	726,628	618	1,176			
	Antrenörlük Eğitimi ^(c)	150	3,66	1,124	Toplam	730,966	621		1,230	.298	-
	Beden Eğitimi ve Spor ^(d)	188	3,45	1,089							
	Toplam	617	3,54	1,085							
Fiziki imkânlar	Rekreasyon ^(a)	119	3,56	0,692	Betwen G.	2,224	3	0,741			
	Spor Yöneticiliği ^(b)	160	3,55	0,675	Within G.	289,408	618	0,468			
	Antrenörlük Eğitimi ^(c)	150	3,56	0,695	Toplam	291,632	621		1,583	.192	-
	Beden Eğitimi ve Spor ^(d)	188	3,42	0,678							
	Toplam	617	3,51	0,685							
Aktivite	Rekreasyon ^(a)	119	3,77	1,013	Betwen G.	15,485	3	5,162			
	Spor Yöneticiliği ^(b)	160	3,41	1,003	Within G.	736,524	618	1,192			
	Antrenörlük Eğitimi ^(c)	150	3,46	1,078	Toplam	752,010	621		4,331	.005	a-b,c,d
	Beden Eğitimi ve Spor ^(d)	188	3,31	1,216							
	Toplam	617	3,46	1,100							

* p<0,05;

Tablo 7'de Yapılan analize göre, araştırmaya katılan öğrencilerin Bölüm değişkenine göre “**RATE**” ölçek alt boyutlarından “**Personel**” ($F=1,547$; $p>.05$), “**Konum**” ($F=1,230$; $p>.05$), “**Fiziki imkanlar**” ($F=1,583$; $p>.05$) alt boyut ortalamalarında bölümler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir ancak “**RATE**” Ölçek Ortalaması($F=5,011$; $p<.05$), “**Sportif Çeşitlilik**” ($F=3,330$; $p<.05$) ve “**Aktivite**” ($F=4,331$; $p<.05$), alt boyutlarında bölümler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar saptanmıştır.

RATE ölçek alt boyut puanlarının bölümler arasında tespit edilen farklılığın hangileri arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Post Hoc LSD testi sonuçlarına göre “**RATE**” Ölçek alt boyutlarından **Rekreasyon**($X=3,57$) ve **Spor Yöneticiliği**($X=3,50$) bölüm öğrencilerinin ölçek ortalamaları, **Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi**($X=3,34$) öğrencilerinin puan ortalamalarından daha yüksektir. “**Sportif Çeşitlilik**” alt boyut puanlarında **Rekreasyon**($X=3,30$) ve **Spor Yöneticiliği**($X=3,35$) öğrencilerin ölçek alt boyut puan ortalamalarının **Beden eğitimi ve spor Eğitimi**($X=3,00$) öğrencilerinin puan ortalamalarından daha yüksektir.

Tablo 8. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Ölçeği (**RAKE**) Alt Boyut Puanlarının Bölüm Değişkenine Göre Anova Testi Analizi Sonuçları

Alt Boyut	BÖLÜMLER	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	P	Anlamlı Fark
Güvenlik Engeli	Rekreasyon ^(a)	119	3,52	1,011	Betwen G.	2,031	3	0,677			
	Spor Yöneticiliği ^(b)	160	3,49	1,081	Within G.	724,382	618	1,172			
	Antrenörlük Eğitimi ^(c)	150	3,64	1,071	Toplam	726,413	621		0,577	.630	-
	Beden Eğitimi ve Spor ^(d)	188	3,58	1,135							
	Toplam	617	3,56	1,082							
Bireysel Engel	Rekreasyon ^(a)	119	3,53	0,830	Betwen G.	7,166	3	2,389			
	Spor Yöneticiliği ^(b)	160	3,34	0,947	Within G.	579,408	618	0,938			
	Antrenörlük Eğitimi ^(c)	150	3,21	1,008	Toplam	586,573	621		2,548	.057	-
	Beden Eğitimi ve Spor ^(d)	188	3,34	1,032							
	Toplam	617	3,34	0,972							
Spor Alanı Engeli	Rekreasyon ^(a)	119	3,68	1,056	Betwen G.	4,343	3	1,448			
	Spor Yöneticiliği ^(b)	160	3,52	1,089	Within G.	802,011	618	1,298			
	Antrenörlük Eğitimi ^(c)	150	3,44	1,142	Toplam	806,355	621		1,116	.342	-
	Beden Eğitimi ve Spor ^(d)	188	3,47	1,226							
	Toplam	617	3,52	1,140							
Zaman Engeli	Rekreasyon ^(a)	119	2,90	0,760	Betwen G.	0,510	3	0,170			
	Spor Yöneticiliği ^(b)	160	2,91	0,741	Within G.	366,409	618	0,593			
	Antrenörlük Eğitimi ^(c)	150	2,94	0,772	Toplam	366,919	621		2,87	.835	--
	Beden Eğitimi ve Spor ^(d)	188	2,97	0,798							
	Toplam	617	2,94	0,769							
Arkadaş Engeli	Rekreasyon ^(a)	119	3,59	1,087	Betwen G.	6,874	3	2,291			
	Spor Yöneticiliği ^(b)	160	3,38	1,146	Within G.	842,198	618	1,363			
	Antrenörlük Eğitimi ^(c)	150	3,61	1,199	Toplam	849,071	621		1,681	.170	-
	Beden Eğitimi ve Spor ^(d)	188	3,40	1,207							
	Toplam	617	3,48	1,169							

* p<0,05;

Tablo 8'de Yapılan analize göre, araştırmaya katılan öğrencilerin Bölüm değişkenine göre “**RAKE**” alt boyutlarında, “**Güvenlik Engeli**” (F=0,577; p>,05), “**Bireysel Engel**” (F=2,548; p>,05), “**Spor Alanı Engeli**” (F=1,116; p>,05), “**Zaman Engeli**” (F=2,87; p>,05), “**Arkadaş Engeli**” (F=1,681; p>,05) alt boyut ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin rekreasyon alanı kullanımlarına ilişkin katılım engelleri ve tercih etkenlerinin cinsiyet, bölüm ve haftalık düzenli spor yapma değişkenleri açısından farklılıklarını belirlemek amacıyla yapılan bu araştırma sonuçlarına göre katılımcıların cinsiyetleri ile Rekreasyon Alanı Tercih Etkenleri “**RATE**” ölçek alt boyutlarından, “**Konum**”, “**Fiziki İmkânlar**”, “**Aktivite**” alt boyut puanlarında; “**RAKE**” ölçek alt boyutlarından, “**Güvenlik Engeli**”, “**Bireysel Engel**”, “**Spor Alanı Engeli**”, “**Zaman Engeli**” alt boyutlarında istatistiksel olarak kadınların daha fazla yüksek puan sahibi oldukları ve anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir (Tablo 5).

Haftalık düzenli yapma durum değişkenine göre diğer bir sonuç olarak, “**RATE**” ölçek alt boyutlarından “**Personel**”, “**Fiziki İmkânlar**” alt boyutlarında ve “**RAKE**” ölçek genel ortalaması, “**Güvenlik Engeli**”, Zaman

Engeli", alt boyutlarında istatistiksel olarak haftalık düzenli spor yapan katılımcılar lehine anlamlı farklılık saptanmıştır (Tablo6).

Elde edilen diğer bir analizler sonucunda Bölüm değişkenine göre incelendiğinde **RATE** ölçek ortalamaları ve alt boyutlarında Anova *LSD* testi sonuçlarına göre **Rate Ölçek Ortalaması**, **"Sportif Çeşitlilik" ve "Aktivite" alt boyutlarında Rekreasyon ve Spor Yöneticiliği** bölüm öğrencilerinin ölçek puanlarının **Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi** öğrencilerinden daha yüksek ölçek puan ortalamasına sahip olduğu tespit edilmiştir. (Tablo 5). Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Ölçeği **"RAKE"** alt boyutlarından, **"Güvenlik Engeli"**, **"Bireysel Engel"**, **"Spor Alanı Engeli"**, **"Zaman Engeli"**, **"Arkadaş Engeli"** alt boyut ortalamalarında istatistiksel olarak bölümler arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır (Tablo 8).

Çalışmada elde edilen sonuçlardan yola çıkarak; Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin **"RATE"** ölçek maddelerine verdiği cevaplar incelendiğinde, **"Sportif Çeşitlilik"** alt boyutunda yer alan maddeler kapsamında rekreasyon alanlarında Yürüyüş, Bisiklet ve paten kay kay gibi yolların bulunmasını önemli düzeyde gerekli bulduklarını, farklı spor dallarını yapmaya imkan sağlamaının önemli bulduklarını beyan etmişlerdir. **"Personel"** alt boyutunda spor yaptıracak eğitmenlerin istihdam edilmesini önemsedikleri ve saha temizliğine önem verilmesi ile güvenlik personeline ihtiyaç duyulduğunu, bilgi alınabilecek görevlilerin bulunmasına çok önem verdiklerini ifade etmişlerdir. Diğer bir ifade ile nitelikli spor alanında nitelikli eğitmenlerin ve personellerin görevlendirilmesinin önemine dikkat çekmişlerdir. Bu durum Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin mezuniyet sonrası işsizlik kaygısı ve kariyer planlama süreçlerine olumlu katkıları olacağı söylenebilir (Çakır ve ark., 2022, Gönen ve Su, 2022). Katılımcıların **"Konum"** alt boyutunda verdikleri cevaplar analiz edildiğinde büyük oranda rekreasyon alanlarına ulaşım konusunun dikkate alınmasına, mekanların şehir merkezlerine ve eve yakın olmasının tercih etkenleri açısından çok önemli bir etken olduğunu belirtmişlerdir. **"Fiziki İmkanlar"** alt boyutunda yer alan maddelere katılımcıların verdikleri cevaplar doğrultusunda rekreasyon alanlarında doğal/yapay su alanlarının çeşitliliğinin fazlalığı çocukların farklı oyunları oynayacak şekilde dizayn edilmiş mekanlara sahip olması, peyzaj ve mimari yapının ailece gelindiğinde toplu oturulabilecek ve yeme ve içme gibi temel ihtiyaçları karşılayacak ve piknik yapmaya imkan verecek şekilde planlanmış olmasının önemine dikkat çekmişlerdir. Aynı şekilde ortak kullanım alanlarının temizliği, ortamda yer alan bitki çeşitliliğinin zenginliği, ziyaretçilerin bilgilendirici levhalarla yönlendirilmesinin, farklı spor ekipmanlarına erişim ve yılın her döneminde ziyaret edilebilir alan mimarisine sahip olmasının rekreasyon alanlarını tercih etmeleri açısından yüksek derecede öneme sahip olduğu görüşünü belirtmişlerdir. **"Aktivite"** alt boyut maddelerine verilen cevaplar incelendiğinde katılımcıların çoğu Rekreasyon alanlarında sosya-kültürel faaliyetlerin arttırılmasının, çocukların ilgisini çekecek eğlenceli etkinlıkların artırılmasının kentleşme ile fiziksel yönden hareket eksikliği olan insanlar için rekreasyon alanlarına katılım için çok önemli bir etken olduğu görüşüne sahip olduklarını belirtmişlerdir. (Tablo 3).

Katılımcıların **"RAKE"** ölçek maddelerine verdiği cevaplar incelendiğinde, **"Güvenlik Engeli"** alt boyutunda, rekreasyon alanlarında suça meyilli kişilerin yer alması, evsizlerin bu alanlarda yatıp kalkması durumunda, alkol tüketimi ve madde bağımlısı bireylerin bu mekanları kullanmasının, ruhsal ve fiziksel olarak rahatlama amacıyla geldikleri bu mekanlarda soyulma, fiziksel ve cinsel saldırı korkusunun yaşadığı mekanların olma durumunda rekreasyon alanlarının tercih etme düzeylerine yüksek oranda olumsuz etkileri olacağını ifade etmişlerdir.

Rekreasyon alanı kullanımın arttırılması ve katılımcıların her türlü kaygılarını giderici güvenlik ile ilgili tüm önlemlerin alınması önemli bir olgu olmaktadır. Katılımcıların rekreasyon alanı kullanım kısıtlamalarının neler olacağını belirten "Bireysel Engeller" alt boyutundaki maddelere verilen cevaplara bakıldığından öğrencilerin büyük çoğunluğu, okul derslerinden arta kalan zamanlarda boş zaman sorunlarının faaliyetlere katılım düzeylerine olumsuz etki edeceğini belirtmişlerdir. Bununla birlikte katılımcıların çoğu "Arkadaş Engeli" alt boyut cevaplarında, rekreasyon alanları koşulları kullanım için en uygun düzeyde olsa bile, arkadaş çevresinin azlığı, birlikte gidecek bir arkadaş bulunmaması veya aynı tür etkinliklerden hoşlanmayan bir arkadaş çevresine sahip olmanın bireysel olarak rekreasyon alanı kullanım tercihleri ve faaliyetlerine katılım düzeyini düşürdüğünü belirtmişlerdir. Bazı öğrenciler, Spor aletlerinin bakımsızlığı, spor aleti yetersizliklerinin ve ilgi duyduğu spora özgü aletlerin bulunmamasının tercih etkenlerine yüksek düzeyde olumsuz etki yaptığını, öğrenci olarak maddi imkansızlıklar yaşanma durumunda, ailevi sorumlulukları, yaşanan motivasyonsuzluk, enerji düzeylerinin düşüklüğünün rekreasyon alanlarını kullanım düzeylerini büyük oranda azalttığını ifade etmişlerdir (Tablo 4).

Tüm katılımcılardan elde edilen analiz sonuçlarına göre rekreasyonel etkinliklere katılımda Sportif Çeşitlilik, personel, Fiziki İmkânlar birincil faktör olduğu görülmekte birlikte katılım engellerinde kısıtlayıcılar arasında zaman faktörü ile güvenlik ve spor alanı gibi alt boyut faktörlerinin önemli olduğu söylenebilir. Özellikle açık hava etkinlikleri ile ilgili olarak yapılan araştırmalar, doğada yürümenin daha sağlıklı olduğunu ortaya koymuştur (Hartig ve ark., 2003). Boş zaman etkinliklerinin fizyolojik ve psikolojik durumları üzerinde daha olumlu etkisi olduğu söylenebilir (Weng ve Chiang, 2014). Hem iç mekanda hem de dış mekan boş zaman etkinliklerinin bireylerde oluşan kaygıyi azaltma ve dikkat becerilerini geliştirme açısından zihinsel faydaları olmaktadır. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Gelecek kaylarının, iş bulma stresleri çeşitli boş zaman etkinliklerine katılarak azaltılır. çeşitli boş zaman etkinliklerine katılan bireylerin dikkatleri açık hava eğlence etkinlikleri, iç mekan etkinliklerinden daha fazla kaygıyi azaltır; dikkat restorasyonu etki edecek boş zaman etkinliklerinin seçimini de önemli kılmaktadır. En temel egzersiz yöntemlerinden yürüüş, hem kaygıyi azaltan hem de öğrencilerin dikkatini yeniden kazanılmasını kolaylaştırın tek açık hava etkinliğidir. Aynı zamanda dikkat ve farkındalığı yüksek öğrencilerinde akademik başarı düzeylerine olumlu etkisi olması beklenmektedir.

Bilim ve teknolojinin hızlı gelişimi iç mekan eğlence endüstrisinin ortayamasına neden olmuş, sosyal medya uygulamaları ve internet öğrencilerin vakitlerinin yoğun bir şekilde meşgul etmiştir (Ceyhan ve Çakır, 2021, Yönet ve ark., 2019). Bunun sonucunda doğal ortamlarda açık hava etkinliğine katılım düzeylerinin azalmasına ortam hazırlamıştır. Covid 19 Pandemi sürecinde spor faaliyetlerinin sınırlandığı, eğitim faaliyetlerinin online olarak gerçekleştirilmesi sonucunda fiziksel hareketsizlik sonucu olarak stres kaygının artmasına sebep olmuştur (Şahin ve Gönen, 2020; Çakır, 2020; Samar, 2022). Bu süreçte öğrencilerin günlük yaşam baskılardını ve streslerini doğa yoluyla hafifletecek etkinliklerin yetersizliği (Beutel ve ark., 2011; Samar, 2021). Boş zaman etkinliklerine katılmanın insanın yaşam kalitesine, akademik başarıya olumlu etkileri olması beklenir.

Çalışmada elde edilen sonuçlardan yola çıkarak Rekreasyon alanlarının tasarılanması aşamasında bireyleri bu alanları kullanmaya iten nedenlerin incelenmesi, onların bu alanda herhangi bir etkinliğe katılmamalarının

sebeplerinin tespit ve Rekreasyon alanı kullanımına ilişkin katılım engelleri ve tercih etkenlerinin tespit edilmesinin rekreasyon alanlarının tasarlanması sürecinde önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak, Rekreasyon alanlarının en uygun düzeyde kullanımının sağlanabilmesi için insanları bu alanlara çeken ve/veya onları engelleyen nedenlerin incelenmesi ve çıkan sonuçlar neticesinde hareket edilmesi gereklidir. Gerek yeni alanların inşasında gerekse mevcut alanların modernize edilmesinde, rekreasyon alanı kullanıcıların taleplerinin belirlenmesi bakımından bu araştırma önem taşımaktadır.

ÖNERİLER

Örneklem grubunun çeşitlendirilmesinin ve yapılacak çalışmaların periyodik aralıklarla yinelenmesinin gelecekte yapılacak stratejik planlar, mevcut rekreasyon alanlarının modernize edilmesinde, rekreasyon alanı kullanım engelleri ve tercihlerinin canlı tutulması için yöneticilere yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

ETİK METNİ

Bu makalede araştırma sürecinde, dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazara aittir. Veriler toplanırken katılımcılarda gönüllülük esası dikkate alınmıştır. Araştırmanın gerçekleştirilebilmesi için Bayburt Üniversitesi Rektörlüğü Etik Kurul Başkanlığı'ndan 23.06.2022 tarihli, 2022/163 karar sayılı yazısı ile etik kurulu onayı alınmıştır.

Çıkar Çatışması: Çalışma kapsamında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazarlar Katkı Oranı: Bu çalışmada birinci yazarın katkı oranı %20, ikinci yazarın katkı oranı %20, üçüncü yazarın katkı oranı %20, dördüncü yazarın katkı oranı %20, beşinci yazarın katkı oranı %20'dir.

KAYNAKÇA

Akyüz, H., YaşaTürk, F., Karataş, İ., Türkmen, M., & Zorba, E. (2018). Rekreasyon bölümünde öğrenim gören öğrencilerin serbest zaman motivasyonlarının mutluluk düzeyi üzerine etkisi. *InternationalJournal of Human Sciences*, cilt.15, sa.2, ss.1086-1096, 2018

Aydın, İ. (2022). Rekreasyonel faaliyetlerde etkinlik doyum ölçüğünün Türkçe uyarlaması. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(1), 420-427. <https://doi.org/10.33206/mjss.917773>

Badia, M., Orgaz, B. M., Verdugo, M. A., Ullan M. A. & Martinez, M. M. (2011). Personal factors and perceived barriers to participation in leisure activities for young and adults with developmental disabilities. *Research in Developmental Disabilities* (32), 2055-2063. <https://doi.org/10.1016/j.ridd.2011.08.007>

Beutel, M. E., Brähler, E., Glaesmer, H., Kuss, D. J., Wölfling, K., & Müller, K. W. (2011). Regular and problematic leisure-time Internet use in the community: Results from a German population-based survey. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 14(5), 291–296. <https://doi.org/10.1089/cyber.2010.0199>

Buyukozturk, S., Cakmak, E., Akgun, O., Karadeniz, S., & Demirel, F. (2018). Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri (25. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Cereci, S. (2010). Kent planlaması bağlamında kentsel alanlarda iletişim ortamlarının oluşturulması sorunu. *Akademik Bakış Dergisi*, (22), 1-9.

- Ceyhan, M. A., & Çakır, Z. (2021). Examination of Fear of Missing Out (FOMO) States of Students Who Study at the School of Physical Education and Sports in Terms of Some Variables. *Education Quarterly Reviews*, 4(4). <https://doi.org/10.31014/aior.1993.04.04.404>
- Çakır, Z. & Erbaş, Ü. (2022). Examination of Sports Science Faculty Students' Internet Self-Efficacy, *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 7(17), 1316-1333. <http://dx.doi.org/10.35826/ijoecc.588>
- Çakır, Z., Erbaş, Ü., Ceyhan, M.A. & Bülbül, A. (2022, Mayıs). Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin İş Bulma Kaygılarının Uyku Kalitesine Etkisinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *8th International Science Culture and Sports Congress*'de sunulan bildiri. 174, 17-20 Mayıs, KKTC. <http://www.iscs-conference.org/Archive/8thUluslararası-BilimKultur-ve-SporKongresi-KKTC-abstractFulltext.pdf>
- Çingöz, Y. E., Mavibaş, M., Asan, S., & Sevindik, B. (2021). Meslek Gruplarına Göre Serbest Zaman Fiziksel Aktivite Kısıtlayıcılarının Araştırılması. *Kılıç 7 Aralık Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 103-113. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1755282>
- Emir, E. (2012). Rekreatif etkinliklere katılımın önündeki engellerin belirlenmesi: üniversite öğrencileri örneği. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi*, Trabzon
- Erbaş, Ü. (2020). Fiziksel Aktivite Düzeyi ve Rekreasyon Alanı İlişkisi. *Uluslararası Rekreasyon ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4 (1), 18-27. <https://doi.org/10.46463/ijrss.788883>
- George, D., & Mallory, P. (2010). SPSS for Windows step by step. A simple study guide and reference (10. Baskı). *GEN, Boston, MA: Pearson Education, Inc*, 10.
- Gönen, M. & Su, N. (2022, Mayıs). Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin İş Bulma Kaygılarının Uyku Kalitesine Etkisinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *8th International Science Culture and Sports Congress*'de sunulan bildiri. 173, 17-20 Mayıs, KKTC. <http://www.iscs-conference.org/Archive/8thUluslararası-BilimKultur-ve-SporKongresi-KKTC-abstractFulltext.pdf>
- Gümüş, H. (2012). Fiziksel aktivite için park ve rekreasyon alanlarına gelen kullanıcıların mekân seçimini ve aktiviteye katılımını etkileyen faktörler. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi*, Ankara.
- Gümüş, H., & Özgür, S. A. (2017). Rekreasyon alanı kullanımına ilişkin katılım engelleri ve tercih etkenleri ölçeklerinin geliştirilmesi. *Journal of Human Sciences*, 14(1), 865-882. <https://www.j-humansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/view/4448/2147>
- Gürbüz, B. & Henderson K. A. (2014). Leisure activity preferences and constraints: Perspectives from Turkey. *Word Leisure Journal*, 56 (4), 300-316. <https://doi.org/10.1080/16078055.2014.958195>
- Gürbüz, B., Karaküçük, S. & Sarol, H. (2010). Rekreasyonel aktivitelere katılımın önündeki algılanan engel farklılıklarının incelenmesi. *11. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi*, 340-343, 10-12 Kasım, Antalya.
- Hartig, T., & Staats, H. (2006). The need for psychological restoration as a determinant of environmental preferences. *Journal of Environmental Psychology*, 26(3), 215–226. doi:10.1016/j.jenvp.2006.07.007
- İskender, A., Avcı, C. & Yaylı, A. (2015). Gençlerin serbest zaman değerlendirme aracı olarak rekreatif faaliyetlere katılım düzeylerinin belirlenmesi. *Journal of Recreation and Tourism Research*. 2 (1), 36-42. <https://jrtr.org/index.php/jrtr/article/view/127>
- Jackson, E. L. (1983). Activity-specific barriers to recreation participation. *Leisure Sciences*, 6(1), 47-60. <https://doi.org/10.1080/01490408309513021>
- Kızılıkoca, M. & Bozkır, A. (2020). Examining for Leisure Barriers for Female Students Studying in the Faculty of Sports Science. *Asian Journal of Education and Training*, 6(4), 636-641. <https://doi.org/10.20448/journal.522.2020.64.636.641>
- Lakmali, U., Weerakoon, R., Wahigaldeniya, D., Vitharana, S., & Abeysignhe, C. (2021). Examine challengers and barriers behind decision making of University students' recreation participation: The case from Sri Lanka.
- Öktem, T. (2020). Investigation Of The Benefit Levels Of Individuals Participating In Recreation Activities From Recreation Activities They Participate. In. Ö. KARATAŞ (Ed.), *Academic Studies in Sport Sciences - II* (pp. 95-107). ISBN:978-625-7884-63-1, *GECE KİTAPLIĞI*.

- Samar, E. (2021). Pandemi sürecinde spor salonlarında egzersiz yapan kişilerde gıda takviyesi kullanma durumunun incelenmesi. *ISPEC International Journal of Social Sciences & Humanities*, 5(2), 189-203. <https://doi.org/10.46291/ISPECISSHvol5iss2pp189-203>
- Samar, E. (2022). Artvin çoruh üniversitesi personelinin pandemi sürecinde fiziksel aktivite ve beslenme alışkanlıklarının belirlenmesi. *The Online Journal of Recreation and Sports*, 11(1), 19-29. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2279641>
- Şahin, T., & Gönen, M. (2020). The Perceived Stress Levels During COVID-19 Quarantine Periods and Physical Activity and Exercise. *Ambient Science*, 7. <https://doi.org/10.21276/ambi.2020.07.sp1.oa30>
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., & Ullman, J. B. (2007). *Using multivariate statistics* (Vol. 5, pp. 481-498). Boston, MA: Pearson.
- Tavşancıl, E. (2018). Tutumların ölçülmesi ve spss ile veri analizi. Ankara: Nobel.
- Turkmen, M., Kul, M., Genç, E., & Sarıkabak, M. (2013). Evaluation of recreation perceptions and attitudes of accommodation managers: Example of the Western Black Sea Region. *Turkish Studies*, 8(8), 2139-2152. <https://search.trdizin.gov.tr/yayin/detay/265733/>
- Weng P.Y., Chiang Y.C., 2014, Psychological restoration through indoor and outdoor leisure activities, *Journal of Leisure Research*, 46(2): 203-217. <https://doi.org/10.1080/00222216.2014.11950320>
- Yönet, E., Çalik, F., Soyer, F., Samar, E., Ece, C., & Seviç, M. (2019). Öğretmenlerin Boş Zamanlarında Kısıtlama ve Memnuniyet Algılarının İncelenmesi. *Asya Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 5 (1), 207-212. <https://doi.org/10.20448/journal.522.2019.51.207.212>